

Co-financed by the European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Rīgas
Metropole

RĪGAS DOME

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

RĪGAS
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

Inspire Policy Making with Territorial Evidence

// ESPON METRO RĪGAS METROPOLES AREĀLA GADĪJUMA ANALĪZE

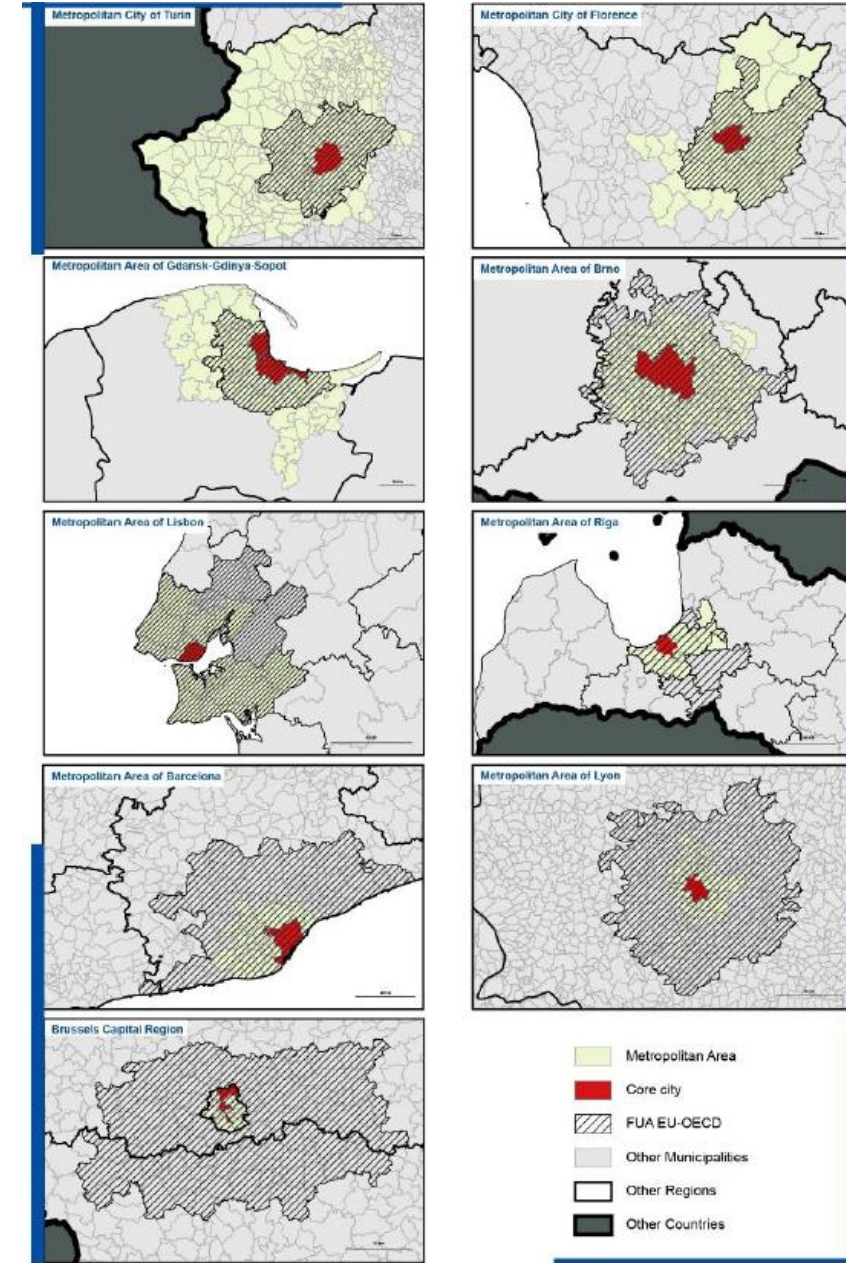
**METRO - Kohēzijas politikas loma un nākotnes perspektīvas
metropoles areālu un stratēģiskajā plānošanā**
**METRO - The role and future perspectives of
Cohesion Policy in the planning of
Metropolitan Areas and Cities**

Zaiga Krišjāne, Toms Skadiņš, Guido Sechi, Jānis Krūmiņš

Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

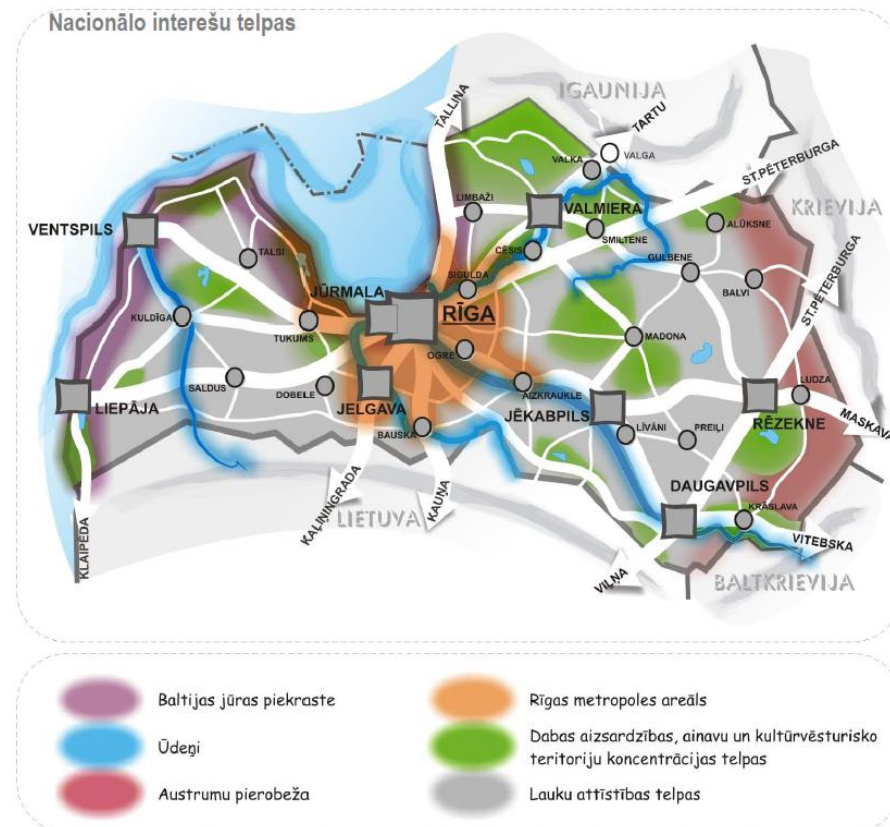
Projekta partneri

- Turīnas pilsētas metropole (Itālija),
- Barselonas metropoles teritorija (Spānija),
- Lisabonas metropoles teritorija (Portugāle),
- Brno pilsētas pašvaldība (Čehija),
- Gdaņskas-Gdiņas-Sopotas metropoles teritorija (Polija)
- Florences pilsētas pašvaldība (Itālija),
- Lionas metropole (Francija),
- Briseles galvaspilsētas reģions (Beļģija)
- Rīgas valstspilsētas pašvaldība

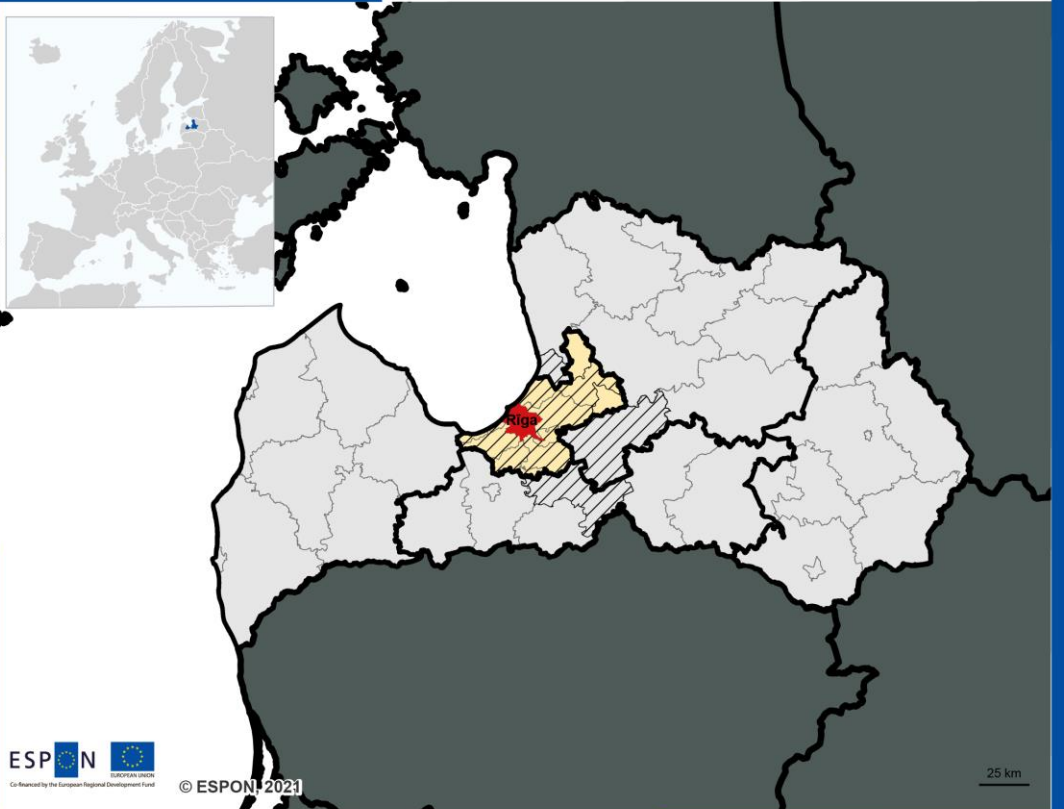
Aktuālītāte

- Nepieciešamība risināt jautājumus, kas saistīti ar Rīgas metropoles areāla kā viena no nacionālo interešu telpām attīstību.

Rīgas metropoles areāls – definēšanas iespējas

Rīgas metropoles areāls

- Rīgas plānošanas reģions (2021)
- Rīgas pašvaldība
- Rīgas funkcionālais areāls
- Plānošanas reģionu robežas (2021)
- Citas pašvaldības (2021)
- Citas valstis

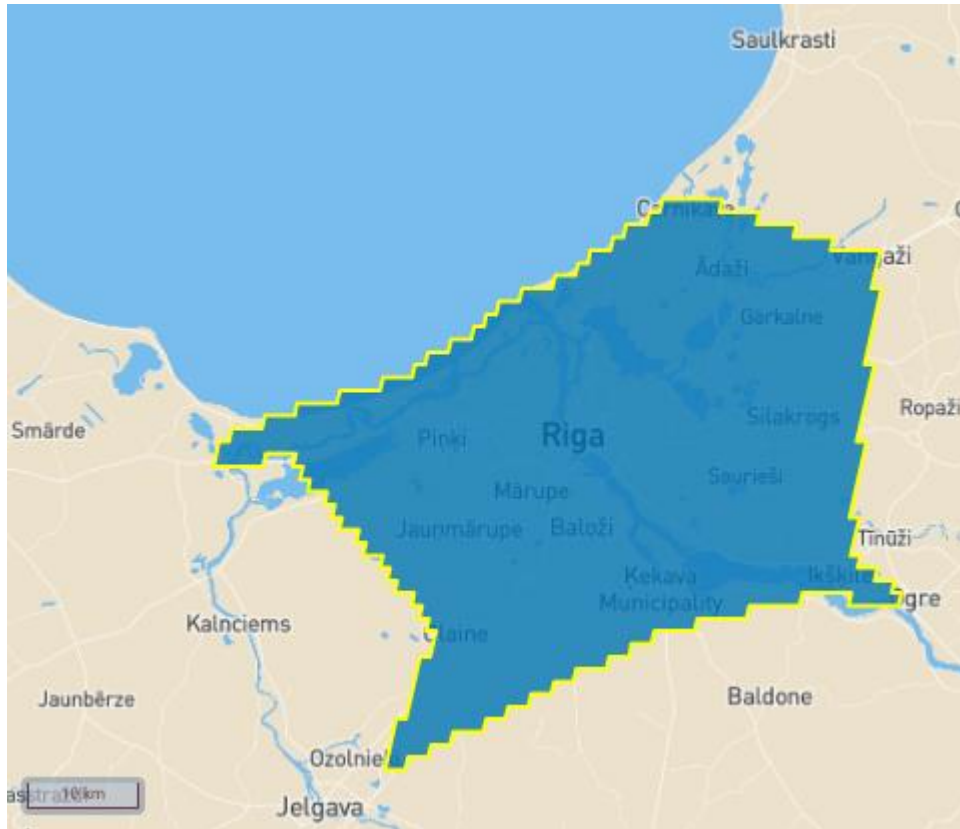
Avots: ESPON METRO 2021
Izejas dati: Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrija, 2021

- Viens no būtiskajiem izaicinājumiem, ar ko jāskaras, raksturojot Rīgas metropoles areālu, ir tā definēšanas dažādās pieejas.

Rīgas metropoles areāls – definēšanas iespējas

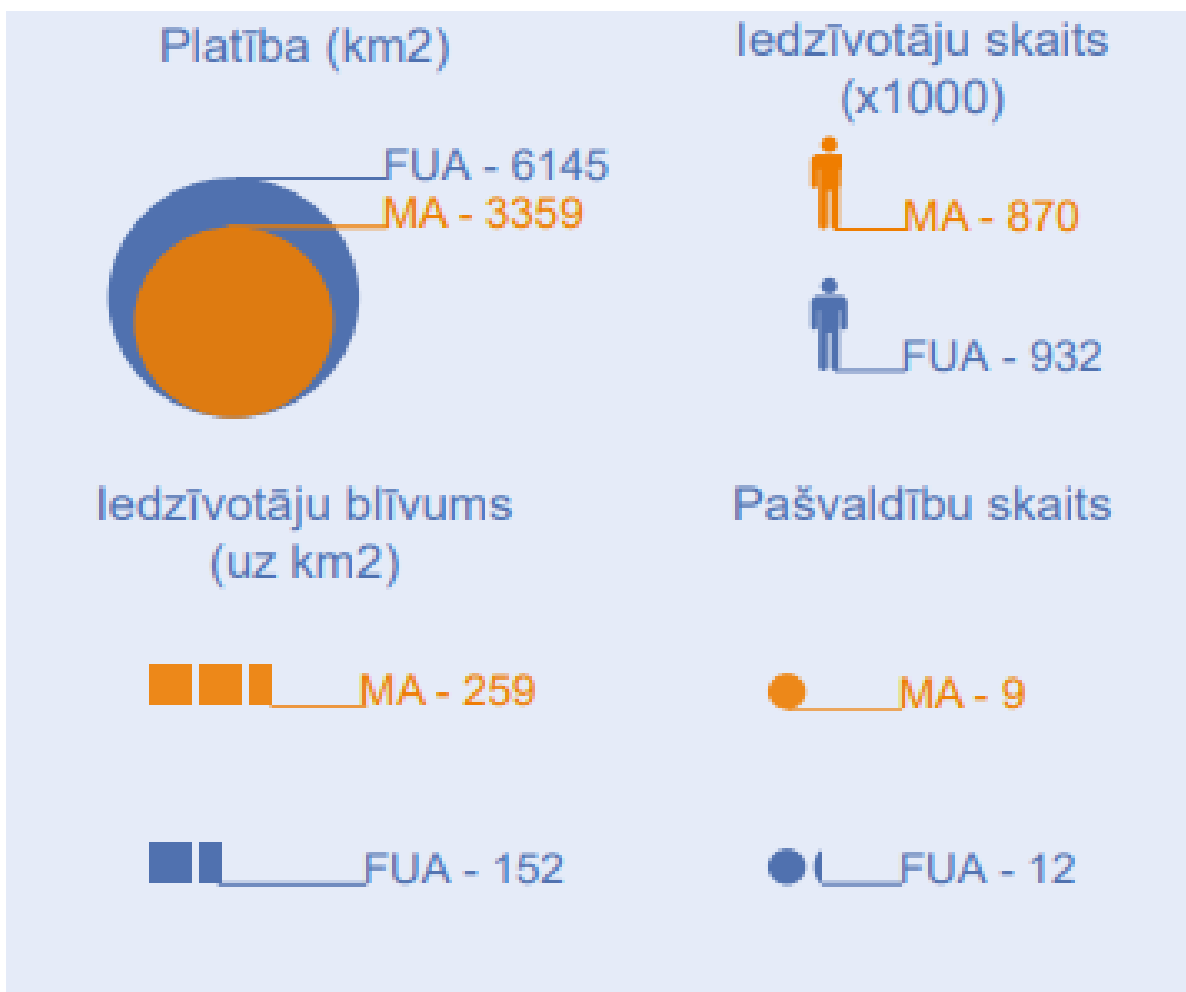
Funkcionālie urbānie areāli (morfoloģiskā un funkcionālā pieeja)

https://regions-cities-atlas.oecd.org/metroregional/FUA/LVA/LV001/T_T/2020/x

Teritoriju dati

- FUA - Pilsētas funkcionālais areāls. Rīga un visas pašvaldības, kur Rīgā strādājoši īpatsvars ir vismaz 30% no kopējā iedzīvotāju skaita.
- MA – Rīgas plānošanas reģions no 2021. gada jūlij.

Metropoles pārvaldības institucionālā dimensija

- 2019. gada oktobra beigās Rīgas dome un Pierīgas pašvaldību apvienība parakstīja sadarbības memorandu “Par Rīgas metropoles areāla sadarbības ietvara izveidi”.
- Rīgas metropoles areāla institucionālā kapacitāte galvenokārt ir saistīta ar Rīgas plānošanas reģionu.
- Rīgas un Pierīgas pašvaldību apvienība “Rīgas Metropole” ir augšupejošās pieejas (*bottom up*) iniciatīva.
- Rīgas plānošanas reģions un Rīgas un Pierīgas pašvaldību apvienības “Rīgas Metropole” pārstāvji darbojas nacionālajā ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda apakškomitejās un ir balsstiesīgi ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda Uzraudzības komitejas locekļi.

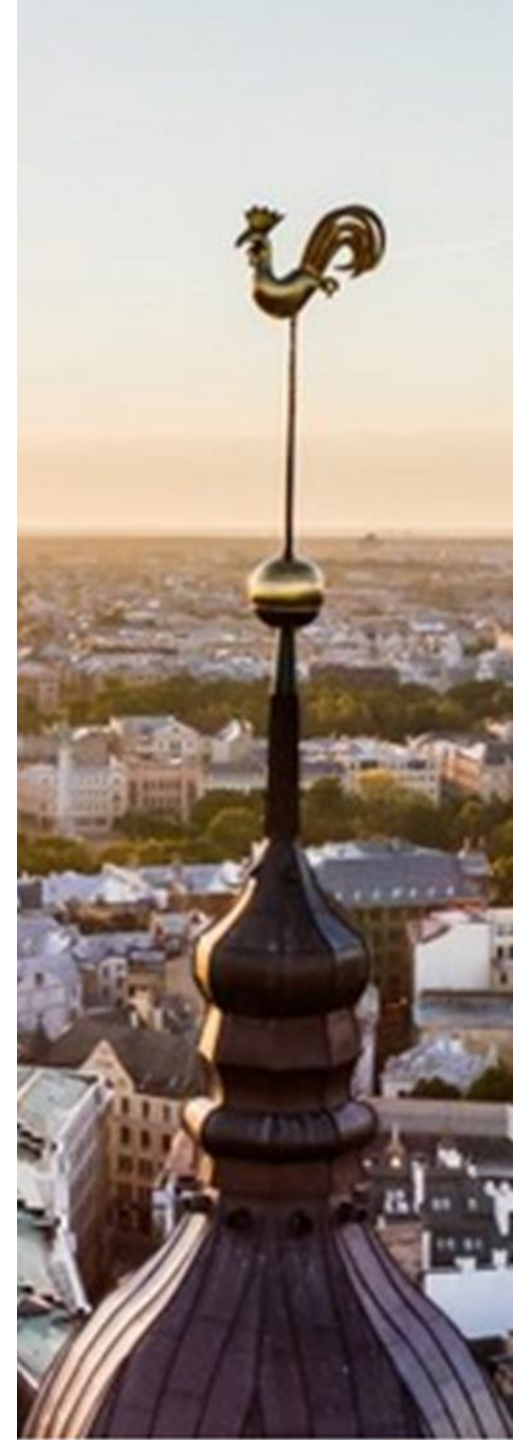
Izaicinājumi ES kohēzijas politikas kontekstā

- Rīgas metropoles areālam kā vienotai teritorijai nav savu atbalsta instrumentu.
- ES kohēzijas politikas ietekme uz metropoles areāla pārvaldību un sadarbību nav bijusi gana aptveroša. Pašreizējā kohēzijas politika atspoguļo investīcijas pašvaldībās.
- 2021.-2027.gada plānošanas periodā uzmanība tiks pievērsta reģionālajiem projektiem. Palielināsies pilsētu funkcionālo areālu loma reģionālo projektu īstenošanā.

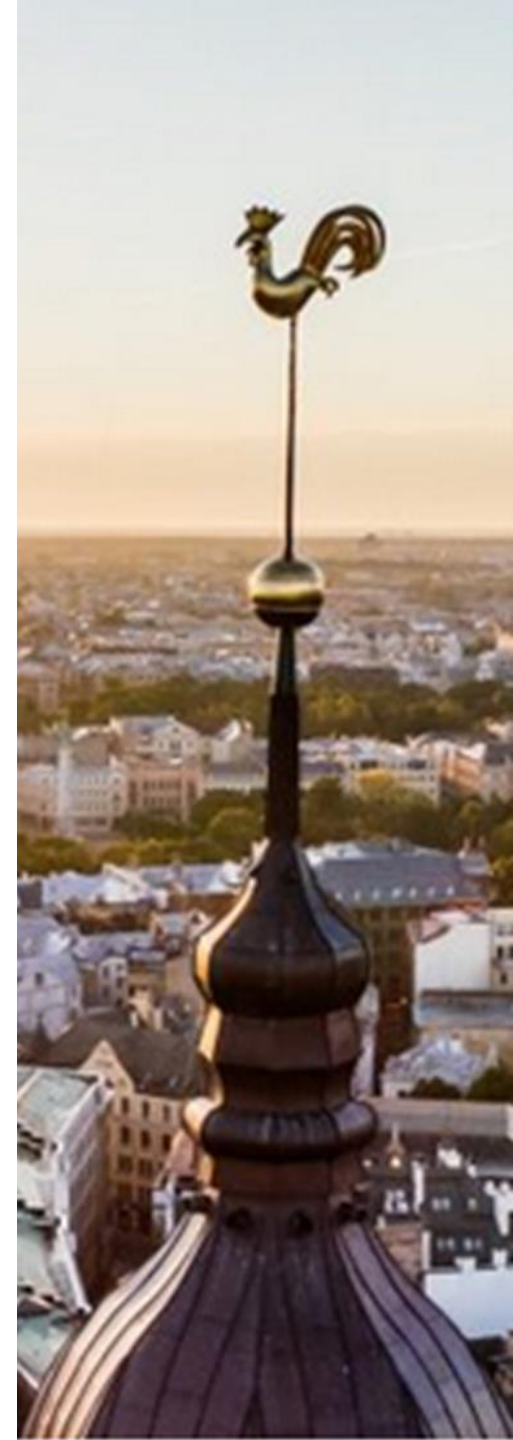
Pētnieciskie jautājumi

- **PJ1.** Kā stiprināt metropoļu lomu ES kohēzijas politikas izstrādē, pārvaldībā un īstenošanā?
- **PJ2.** Kā palielināt ES kohēzijas politikas pievienoto vērtību metropoļu politikas plānošanā un īstenošanā?
- **PJ3.** Kā palielināt ES kohēzijas politikas lomu metropoļu pārvaldības un sadarbības veicināšanā?

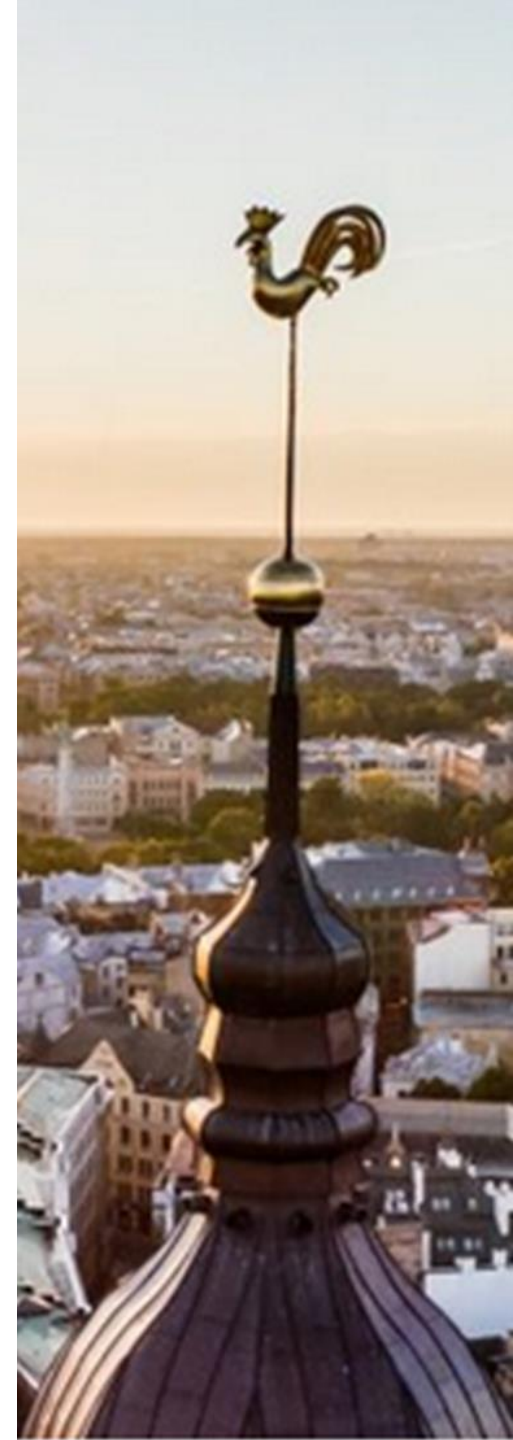
Galvenās rekomendācijas

- Jāveicina **aktīvāka metropoles pārstāvju** iesaiste Darbības programmas plānošanas un programmēšanas procesā jau izstrādes sākumposmā.
- **Plānošanas reģioniem** kā sadarbības platformām jācenšas sekmēt diskusiju par sadarbību starp pašvaldībām un nacionālo līmeni ES kohēzijas politikas pārvaldībā.

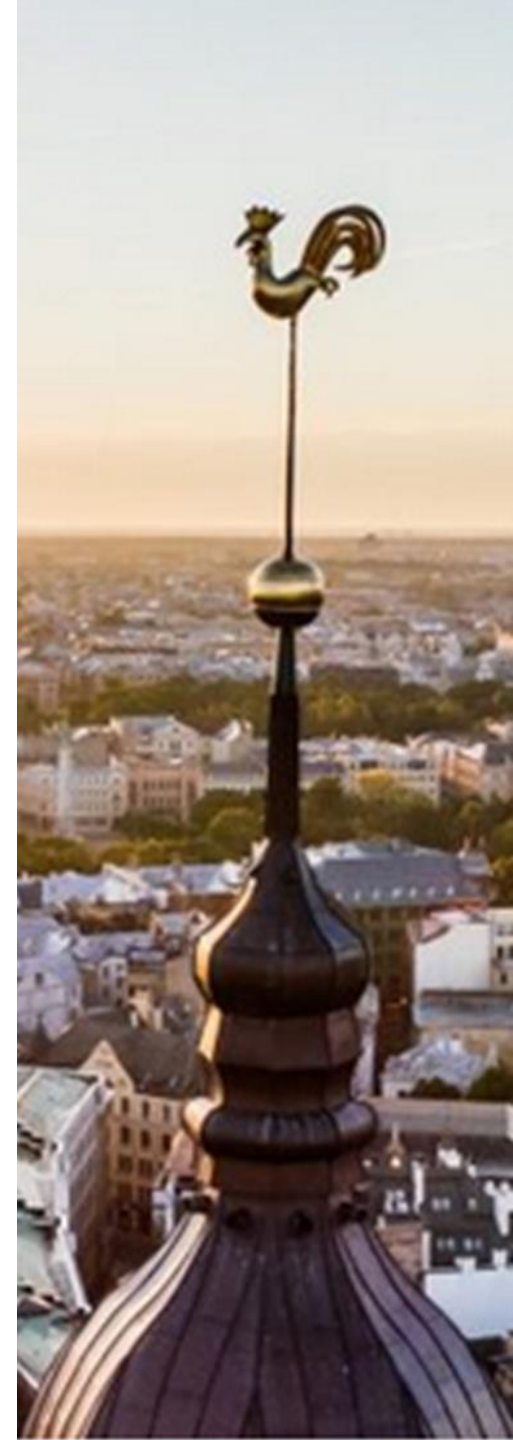
Galvenās rekomendācijas

- Lai risinātu kopīgas problēmas, kas saistītas ar Rīgas metropoles areāla attīstību, nepieciešami **specifiski finansēšanas instrumenti**. Tas veicinātu sadarbību un pārvaldību, kā arī uzlabotu Rīgas metropoles areāla konkurētspēju, kā arī palīdzētu sasniegt plānošanas dokumentos minētos mērķus.

Galvenās rekomendācijas

- Jāturpina un jāveicina dialogs par metropolēm un to lomu. Nepieciešams **nostiprināt metropoļu pozīcijas** saskaņā ar ES kohēzijas politikas pārvaldības principiem.
- **Aktīvāka** reģionu un metropoļu pārstāvju iesaiste ES kohēzijas politikas plānošanā un programmēšanā pilnveidotu metropoļu pārvaldību.

Inspire Policy Making with Territorial Evidence

// Paldies visiem projekta atbalstītājiem.

It īpaši Katrīnai Sudarei, Jānim Usčam, Dacei Riekstiņai, kuri ikdienā sadarbojās ar pētniekiem

Inspire Policy Making with Territorial Evidence

Rīgas
Metropole

RĪGAS DOME

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

RĪGAS
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

// Paldies par uzmanību!

Zaiga Krišjāne

Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

zaiga.krisjane@lu.lv

<https://www.espon.eu/metro>

Co-financed by the European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Rīgas
Metropole

RĪGAS DOME

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

RĪGAS
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

Inspire Policy Making with Territorial Evidence

// RĪGAS PAŠVALDĪBAS IESAISTE ESPON METRO PROJEKTA ĪSTENOŠANĀ

**METRO - Kohēzijas politikas loma un nākotnes perspektīvas
metropoles areālu un stratēģiskajā plānošanā**
**METRO - The role and future perspectives of
Cohesion Policy in the planning of
Metropolitan Areas and Cities**

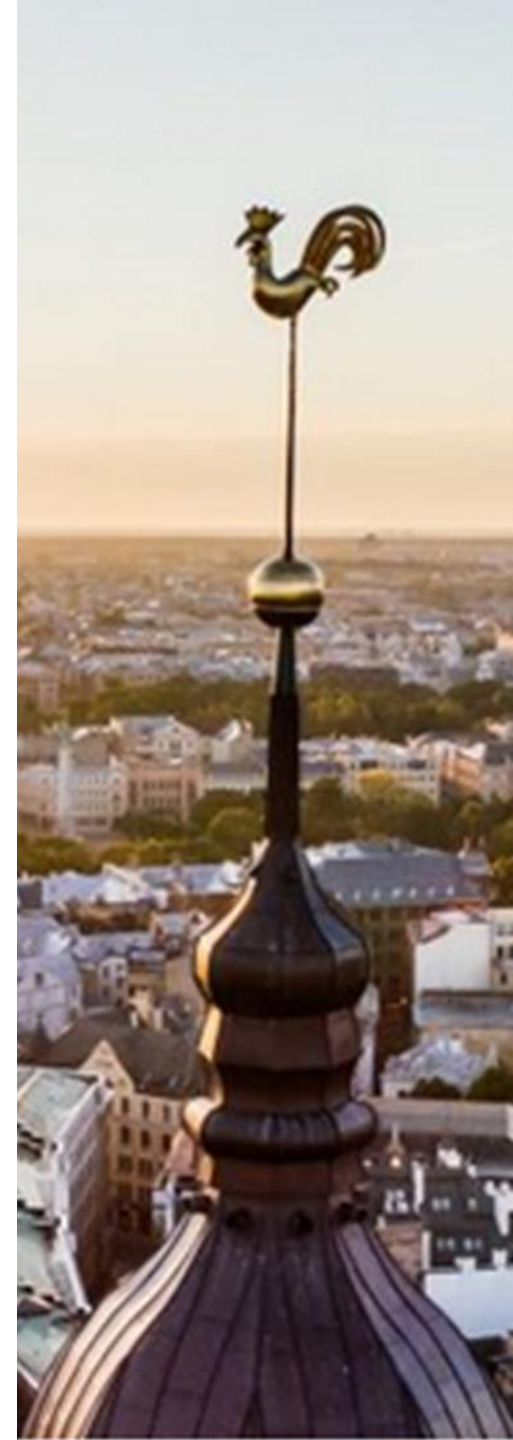
Jānis Ušča

Rīgas valstspilsētas pašvaldības

Pilsētas attīstības departaments

Rezultātu nozīme un izmantošana

- Zināšanu bāze, kopsavilkums par līdzšinējo Rīgas metropoles areāla attīstību
- Rīgas gadījums citu Eiropas metropoļu kontekstā
- Rīgas metropoles areāla pārvaldības problemātikas aktualizēšana dažādos pārvaldības līmeņos
- Stimuls pārvaldības sakārtošanai
- Rīgas attīstības programma 2022.-2027.gadam
- Ietekme uz nākamo darbības programmas plānošanu un programmēšanu (?)

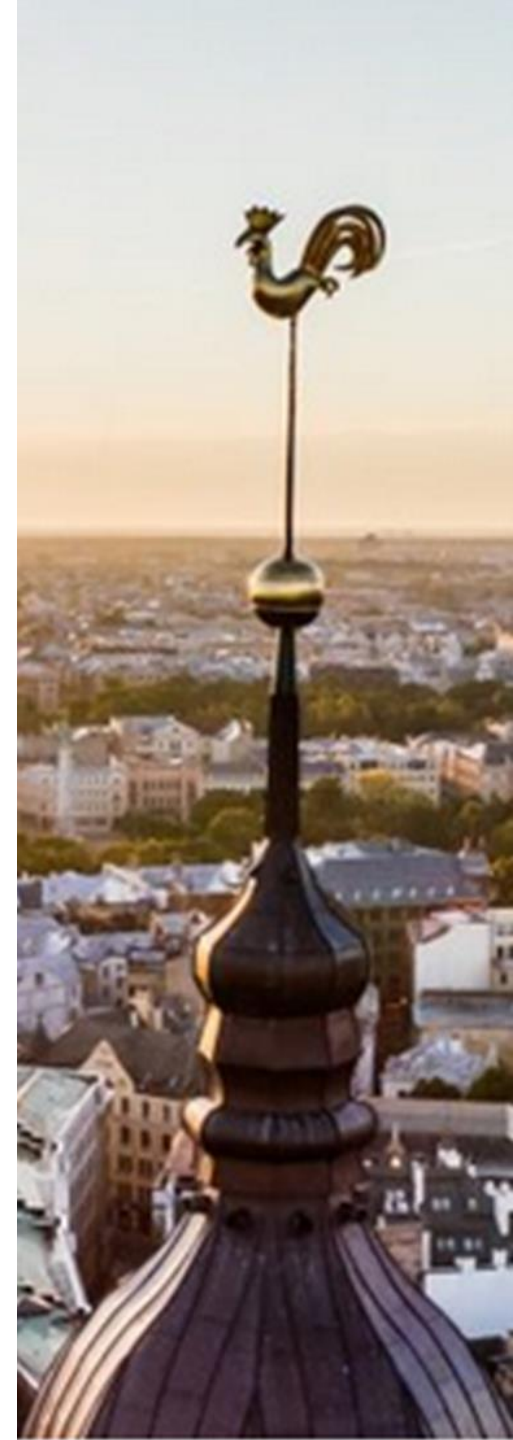
Rezultātu nozīme un izmantošana

Diskusija par
projekta
rezultātiem Rīgā,
2022.gada janvārī

Rīgas pašvaldības iesaiste ESPON METRO projekta īstenošanā

- Partnerība un iesaiste pieteikuma izstrādē
- Projekta īstenošana
 - Dalība projekta uzraudzības sanāksmēs
 - Sagatavoto pētījuma redakciju komentēšana, validēšana
- Rezultātu izplatīšana
 - Eiropas pilsētu un reģionu nedēļa
 - ESPON METRO rezultātu seminārs Rīgā
 - ESPON METRO projekta noslēguma konference

// **Paldies par uzmanību!**

<https://www.espon.eu/metro>

